

Stenografični zapisnik

sedme seje

deželnega zbora kranjskega

v Ljubljani

dné 12. februarja 1897.

Nazoči: Prvosednik: deželni glavar Oton Detela. — Vladna zastopnika: c. kr. deželni predsednik baron Viktor Hein in c. kr. okrajni komisar baron Viljem Rechbach. — Vsi članovi razun: ekscelenca knezoškof dr. Jakob Missia, Ivan Hribar, Janko Kersnik, Alojzij Loy in Karol Luckmann. — Zapisnikar: deželni tajnik Jožef Pfeifer.

Dnevni red:

1. Branje zapisnika VI. deželno-zborske seje dné 10. februarja 1897.
2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
3. Priloga 30. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za l. 1897.
4. Priloga 35. Poročilo deželnega odbora o pospeševanju vinoreje na Kranjskem.
5. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželnega posojilnega zaklada za l. 1895. in proračunu za l. 1897. (k prilogi 16.).
6. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji upravnega sveta Elizabetine otroške bolnice v Ljubljani za letno podporo.
7. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji muzejskega društva za Kranjsko v Ljubljani za podporo.
8. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva v Račni za podporo za osuševanje Račenske doline.
9. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Julije Mayer, udove okrožnega zdravnika, za dovolitev pokojnine.
10. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva v Crnemvrhu, okraja Ljubljanskega, za podporo za nasipanje ceste iz Zaloga v Črni vrh.
11. Ustno poročilo upravnega odseka o uvrstitvi v cestnem okraju Blejskem pod Bođešćami novo napravljenega mostu čez Bohinjsko Savo med okrajno-cestne stavbe (k prilogi 29.).
12. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občinskega odbora v Predosljih za izločitev davčne občine Primskovo in ustanovitev samostojne občine Primskovo.
13. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Staraloka za uvrstitev občinske ceste od Stareloke do okrajne ceste pri sv. Duhu med okrajne ceste.
14. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji mestnega magistrata v Ljubljani, da se sklene zakon, po katerem se vpelje za deželne poslance direktno in tajno glasovanje.

Stenographischer Bericht

der siebenten Sitzung

des krainischen Landtages

in Laibach

am 12. Februar 1897.

Anwesende: Vorsitzender: Landeshauptmann Otto Detela. — Regierungsvertreter: k. k. Landespräsident Victor Freiherr v. Hein und k. k. Bezirkskommissär Wilhelm Freiherr v. Rechbach. — Sämmtliche Mitglieder mit Ausnahme von: Se. Excellenz Fürstbischof Dr. Jakob Missia, Ivan Hribar, Janko Kersnik, Alois Loy und Karl Luckmann. — Schriftführer: Landschaftssecretär Josef Pfeifer.

Tagesordnung:

1. Lesung des Protokolles der VI. Landtagsitzung vom 10. Februar 1897.
2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.
3. Beilage 30. Bericht des Landesauschusses, womit der Vorschlag der Landes-Wein-, Obst- und Ackerbauschule in Stauden für das Jahr 1897 vorgelegt wird.
4. Beilage 35. Bericht des Landesauschusses, betreffend die Förderung des Weinbaues in Krain.
5. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über den Rechnungsabschluss des Landesanlehensfondes für das Jahr 1895 und den Vorschlag für das Jahr 1897 (zur Beilage 16.).
6. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über die Petition des Verwaltungsrathes des Elisabeth-Kinderspitales in Laibach um Bewilligung einer Jahressubvention.
7. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über die Petition des Musealvereines für Krain in Laibach um Subvention.
8. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über die Petition des Gemeindefamles in Račna um Subvention behufs Entwässerung des Račnathales.
9. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über die Petition der Districtsarztenwitwe Julie Mayer um Pensionsbewilligung.
10. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über die Petition des Gemeindefamles Schwarzenberg, Bezirk Laibach, um Subvention behufs Beschotterung der Straße von Sallach bis Schwarzenberg.
11. Mündlicher Bericht des Verwaltungsauschusses, betreffend die Einreichung der im Straßenbezirke Welbes unterhalb Wobeschitz neuhergestellten Brücke über die Wobesiner Save in die Kategorie der Bezirksstraßen-Bauobjecte (zur Beilage 29.).
12. Mündlicher Bericht des Verwaltungsauschusses über die Petition des Gemeindefamles in Predasfel um Ausscheidung der Steuer-gemeinde Primskau und Constituirung einer selbständigen Ortsgemeinde Primskau.
13. Mündlicher Bericht des Verwaltungsauschusses über die Petition der Gemeinde Altlack um Einreichung der Gemeindefstraße von Altlack bis zur Bezirksstraße bei St. Geist unter die Bezirksstraßen.
14. Mündlicher Bericht des Verwaltungsauschusses über die Petition des Stadtmagistrates in Laibach um Beschließung eines Gesetzes, wornach für die Landtagsabgeordneten die directe und geheime Abstimmung eingeführt wird.

15. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji vaščanov iz Brezovega Rebra, Sela in dr. za izločitev iz občine Mirnapeč in priklonitev k občini Ajdovec.
16. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji gospodarskega odbora v Sanaboru za podporo za napravo cestnih kanalov med vasjo Sanabor in Zavetniki.
17. Ustno poročilo finančnega odseka gledé odpisa iz nekdanjega kranjskega zemljiško-odveznega zaklada v dobi od 1857. l. do konca 1882. leta na račun strank predplačiloma izplačanih neizterljivih potnih stroškov (k prilogi 33.).
18. Ustna poročila finančnega odseka o prošnjah:
- krajnega šolskega sveta v Št. Rupertu za uvrstitev nadučiteljske stopnje v Št. Rupertu v. II. plačilni razred;
 - učiteljske udove Ivane Tomšič za nakup nekaj iztisov raznih letnikov «Vrtca»;
 - Ane Sferluga, babice v Črnolji, za miloščino;
 - Josipine Jansekovič, udove okrajnega ranocelnika na Vrhniki, za podelitev pokojnine ali miloščine;
 - pedagogiškega društva v Krškem za podporo za izdavanje knjig.
19. Ustno poročilo upravnega odseka gledé uvrstitve v cestnem okraju Vipavskem se nahajajoče, iz Vrhpolja držeče, pri Logu v Vipavsko-Goriško državno cesto se stikajoče občinske ceste med okrajne ceste (k prilogi 31.).
20. Ustno poročilo upravnega odseka gledé uvrstitve v cestnem okraju Vrhniškem se nahajajoče, od Borovnice po dolini proti vasi Sobocevo držeče občinske ceste med okrajne ceste (k prilogi 32.).
21. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji mlekarske zadruge v Trnovem pri Ilirski Bistrici gledé podpore za nakup posode in oprave.
22. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva v Trzinu za odpomoč proti povodnjim potoka Pešate.
23. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva v Trzinu za uvrstitev poti parcela št. 1598 med okrajne, oziroma dovozne ceste.
24. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občin Breznica in Begunje za uvrstitev občinske poti iz Begunj do postaje Žerovnica med okrajne ceste.
25. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji slovenskega katoliškega delavskega društva v Ljubljani za pripravo volilnega reda za deželni zbor.
15. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Zusassen von Brezovi-Reber, Selo u. a. um Auscheidung aus der Ortsgemeinde Hönigstein und Zuweisung zur Ortsgemeinde Haidowitz.
16. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des Vermögensverwaltungsausschusses von Sanabor um Subvention behufs Herstellung von Straßencanälen zwischen den Ortschaften Sanabor und Zavetnik.
17. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses, betreffend die Abschreibung der aus dem bestandenen kranjischen Grundentlastungsfonde in der Zeitperiode seit 1857 bis Ende 1882 für Rechnung der Parteien vorschussweise bezahlten uneinbringlichen Reisekosten (zur Beilage 33.).
18. Mündliche Berichte des Finanzausschusses über die Petitionen:
- des Ortsschulrathes in St. Ruprecht um Einreihung der Oberlehrerstelle in St. Ruprecht in die II. Gehaltsklasse;
 - der Lehrerswitwe Johanna Tomšic um Ankauf einiger Exemplare verschiedener Jahrgänge des «Vrtca»;
 - der Anna Sferluga, Hebamme in Tschernembl, um Gnabengabe;
 - der Josefina Jansekovič, Bezirkswundarzenswitwe in Oberlaibach, um Bewilligung einer Pension oder Gnabengabe;
 - des pädagogischen Vereines in Gurkfeld um Subvention behufs Herausgabe von Büchern.
19. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses, betreffend die Einreihung der im Straßenbezirke Wippach vorkommenden, von Oberfeld ausgehenden, bei Maria Au in die Wippach-Gürzer Reichsstraße mündenden Gemeindestraße in die Kategorie der Bezirksstraßen (zur Beilage 31.).
20. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses, betreffend die Einreihung der im Straßenbezirke Oberlaibach gelegenen, von Franzdorf thalauwärts gegen Sobocevo führenden Gemeindestraße in die Kategorie der Bezirksstraßen (zur Beilage 32.).
21. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Milchgenossenschaft in Dornegg bei Ill.-Feistritz um Subvention zum Ankauf von Geschirr und Einrichtung.
22. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des Gemeindeamtes Terjein um Abhilfe gegen die Ueberschwemmungen des Weisheidbaches.
23. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des Gemeindeamtes Terjein um Einreihung der Wegparcette Nr. 1598 unter die Bezirks-, beziehungsweise Zufahrtsstraßen.
24. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Gemeinden Breznitz und Bigann um Einreihung des Gemeinweges von Bigann bis zur Station Scherannitz unter die Bezirksstraßen.
25. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des slovenischen katholischen Arbeitervereines in Laibach um Aenderung der Landtags-Wahlordnung.

Začetek seje ob 10. uri 5 minut dopoludne.

Beginn der Sitzung um 10 Uhr 5 Minuten Vormittag.

Deželni glavar:

Potrjujem sklepčnost visoke zbornice ter otvarjam sejo.

Gospoda zapisnikarja prosim, da prečita zapisnik zadnje seje.

1. Branje zapisnika VI. deželno-zborske seje dné 10. februarja 1897.
1. Lesung des Protokolls der VI. Landtags-sitzung vom 10. Februar 1897.

Tajnik Pfeifer:

(Bere zapisnik VI. seje v nemškem jeziku. — Liesst das Protokoll der VI. Sitzung in deutscher Sprache.)

Deželni glavar:

Želi kdo gospodov kak popravek v ravnokar prečitanem zapisniku?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, izrekam, da je zapisnik zadnje seje potrjen.

2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.

Deželni glavar:

Naznaniti mi je, da je gospod poslanec Loy danes opravičil svojo odsotnost, ker je uradno zadržan, udeležiti se seje.

Izročene so bile sledeče peticije:

Gospod poslanec Povše izroča prošnjo županstva v Šmariji za 30% podporo za napravo vodovoda v Šmariji in Razdrtem.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Lavrenčič izroča prošnjo županstva v Podkrajju za podporo za napravo vodovoda v Podkrajju.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Schweiger izroča prošnjo:

Sterluga Anna, Hebamme in Tschernembl, bittet um eine Gnadengabe.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Murnik izroča prošnjo Kreč Marije, vdove deželnega tajnika, za povišanje pokojnine.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Pakiž izroča prošnjo Adamič Janeza iz Ponikev za podporo za čiščenje požiralnikov v Poniški in Dobropoljski planini.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Murnik izroča prošnjo bolniškega in podpornega društva pomočnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko v Ljubljani za podporo za leto 1897.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Schweiger izroča prošnjo županstva v Adlešičah, da bi deželni inženir pregledal, kje in kako da naj se napravi vozna pot do Kolpe.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Povše izroča prošnjo občin Ježica in Št. Vid, da se občinska pot Ježica-Savlje-Kleče-Št. Vid uvrsti med okrajne ceste.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Prestopimo k 3. točki dnevnega reda, to je:

3. Priloga 30. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za l. 1897.

3. Beilage 30. Bericht des Landesauschusses, womit der Vorschlag der Landes-Wein-, Obst- und Ackerbauschule in Stauden für das Jahr 1897 vorgelegt wird.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

4. Priloga 35. Poročilo deželnega odbora o pospeševanju vinoreje na Kranjskem.

4. Beilage 35. Bericht des Landesauschusses, betreffend die Förderung des Weinbaues in Krain.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Z dovoljenjem visoke zbornice bi po želji gospoda poročevalca o točki 7. dnevnega reda sedaj na mesto 5. postavil točko 7. na dnevni red.

(Pritrjuje se. — Zustimmung.)

Torej pride na vrsto točka:

7. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji muzejskega društva za Kranjsko v Ljubljani za podporo.

7. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Petition des Musealvereines für Krain in Laibach um Subvention.

Berichtshatter Excellenz Freiherr von Schwegel:

Hohes Haus! Ich habe über eine Petition des Musealvereines für Krain zu berichten, in welcher die Bitte um die Erneuerung der Subvention von 400 fl. für 1897, wie

sie seit Jahren dem Musealvereine bewilligt worden ist, gestellt wird. Das Gesuch wird unterstützt durch die Vorlage des Rechnungsabschlusses über die Gebarung des Vereines in der Zeit vom 1. Jänner bis 31. December 1896, und es ist aus demselben ersichtlich, daß die Thätigkeit dieses Vereines einerseits in genauer Uebereinstimmung mit den Wünschen sich entwickelt, welche der hohe Landtag mit Bezug auf die Publicationen des Vereines ausgedrückt hat, daß aber andererseits die Ausgaben des Vereines mit den Einnahmen sich nur decken, der Verein selbst aber keine Mittel besitzt, um Ausgaben aus Eigenem zu bestreiten. Die erbetene Subvention erscheint daher gerechtfertigt. Dem Vereine gewährt das Unterrichtsministerium eine Subvention von 200 fl., die krainische Sparcasse eine solche von 150 fl.

Die Thätigkeit des Vereines ist eine sehr erspriessliche, dessen Publicationen, die »Izvestja« und »Mittheilungen«, finden eine immer freundlichere Aufnahme in den weiteren Kreisen des Publicums, und wir haben daher auch allen Grund, die Bestrebungen des Vereines auf das kräftigste zu unterstützen, weshalb ich mir den Antrag zu stellen erlaube:

«Der hohe Landtag wolle beschließen:

Dem Musealvereine wird für das Jahr 1897 eine Subvention von 400 fl. aus dem Landesfonde bewilligt.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati.

Gospodje, ki se strinjajo s predlogom finančnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Ker gospoda poročevalca o 5. točki dnevnega reda ni tukaj, prestopimo na točko:

6. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji upravnega sveta Elizabetine otroške bolnice v Ljubljani za letno podporo.

6. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Petition des Verwaltungsrathes des Elisabeth-Kinderspitals in Laibach um Bewilligung einer Jahressubvention.

Poročevalec dr. Žitnik:

Visoka zbornica! Upravni svet Elizabetine otroške bolnice prosi zopet letos, da bi se mu podaljšala ona letna podpora, katera se je Elizabetini otroški bolnici leta 1894. dovolila za tri leta, in sicer po 300 gld. na leto. Ker veljajo še vedno tisti razlogi, iz katerih je

takrat visoki deželni zbor dovolil to podporo, namreč da upravni svet vsako leto oskrbljuje v tej bolnici čez 300 revnih otrok, da znašajo letni troški nad 4000 gld., dočim dohodki niti polovice ne dosežejo, zato finančni odsek meni, da je prošnja popolnoma utemeljena, in usojam si v njegovem imenu predlagati:

«Visoki deželni zbor skleni:

Elizabetini otroški bolnici v Ljubljani se dovoli za l. 1897., 1898. in 1899. po 300 gld. podpore iz deželnega zaklada.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, bomo glasovali in prosim gospode, ki pritrjujejo nasvetu finančnega odseka, da izvolijo obsejati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Ker gospod poročevalec o 8. točki dnevnega reda ni navzoč, prestopimo na točko:

9. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Julije Mayer, udove okrožnega zdravnika, za dovolitev pokojnine.

9. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Petition der Districtsarztenswitwe Julie Mayer um Pensionsbewilligung.

Poročevalec dr. Žitnik:

Visoka zbornica! Udova umrlega začasnega okrožnega zdravnika v Planini Julija Mayer prosi milostne pokojnine.

Pokojni njen mož je služboval v deželi od leta 1845. do dné 6. novembra 1896., torej nad 50 let. Sicer ni bil vsa ta leta naravnost v deželni službi, temveč šele od leta 1889. naprej, torej kakih 7 let. Ker je pa iz prilog razvidno, da je ta gospod jako uspešno deloval in da je z denarji in zdravili podpiral revne bolnike, tako da udovi njegovi na stara leta — stara je okolu 60 let — ni preostalo skoraj nič premoženja. Ker je bolna, sodi finančni odsek, akoravno prosilka po zakonu nima nobene pravice do kake pokojnine, da venderle kaže, da visoka zbornica, kakor je to tudi že v prejšnjih slučajih storila, tudi tej udovi dovoli primerno pokojnino, in zato predlagam v imenu finančnega odseka:

«Visoki deželni zbor skleni:

Juliji Mayer, udovi začasnega okrožnega zdravnika v Planini, se dovoli dosmrtna milostna pokojnina letnih 200 gld.»

Deželni glavar:

Zeli kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki pritrjujejo nasvetu finančnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Na vrsto pride točka:

10. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva v Črnemvrhu, okraja Ljubljanskega, za podporo za nasipanje ceste iz Zaloga v Črni vrh.

10. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Petition des Gemeindeamtes Schwarzenberg, Bezirk Raibach, um Subvention behufs Beschotterung der Straße von Salloch bis Schwarzenberg.

Poročevalec Modic:

Visoka zbornica! Županstvo v Črnemvrhu pri Polhovem Gradcu prosi podpore za posipanje ceste od Zaloga v Črni vrh na progi Polhovgradec, Zalog, Črni vrh. Ta cesta je na novo izdelana, delana je bila lani, pa še ni posuta. Troški za posipanje bodo znašali okolu 500 gld. Občina je imela pri napravi ceste 1600 dnij tlake in je mislila, da bo tudi vse posipanje opravila s tlako.

Med tem časom pa je bil potres, ki je porušil cerkev in treba bo sedaj skrbeti za zidanje nove cerkve. Nimajo nobenega stavbnega materiala, tlake pa bo pri cerkvi toliko da ni mogoče kaj storiti za posipanje ceste. Cesto zapuščeno pustiti, pa bi bilo v veliko škodo, ker je naprava stala veliko truda in denarja. Tudi je za promet precej važna.

V seji dné 19. januarja 1894. leta je dovolil visoki deželni zbor za gradenje te ceste 250 gld. podpore, ali z odlokom deželnega odbora z dné 20. maja 1894. leta, št. 2924, pa se je občina Črni vrh obvestila, da se dovoljena podpora ne bo mogla izplačati, temveč da se bo vzela ali potrebovala za povračilo brezobrestnega posojila, katero je imela občina od dežele. To se je tudi zgodilo in vsled tega se je občina za zgradbo te ceste zadolžiti morala za 250 gld. Županstvo pa v svojej prošnji ničesar ne omenja o dolgosti proge, in ne o udeležencih, ki bi cesto imeli vzdržavati. Tudi ne omenja, kolik kos ceste bo vsak posameznik dobil, kako se bo cesta razdelila, niti ni prošnja podprta od cestnega odbora, ki ima pri tem izreči svoje mnenje. Finančni odsek, v katerega imenu imam čast poročati, torej ni bil v položaji, kaj definitivnega določiti in je mnenja, da naj se prošnja odstopi deželnemu odboru, da ta potom cestnega odbora poizve po okoliščinah dotične ceste, in je sklenil, da nasvetujem:

«Visoka zbornica skleni:

Deželnemu odboru se naroča, da potom cestnega odbora za Vrhnjski okraj poizveduje potrebne okoliščine,

in v slučajih, ako se res pokaže potrebsčina, katere bi občina ne mogla zmagovati, se tudi deželni odbor pooblašča, da podeli iz cestnega kredita občini Črni vrh pri Polhovem gradu primerno podporo za občinsko cesto od Zaloga do Črnegavrha.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje poslanci, ki pritrjujejo temu nasvetu finančnega odseka, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Daljna točka je:

11. Ustno poročilo upravnega odseka o uvrstitvi v cestnem okraju Blejskem pod Bodeščami novo napravljenega mostu čez Bohinjsko Savo med okrajno-cestne stavbe (k prilogi 29.).

11. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses, betreffend die Einreihung der im Straßenbezirke Beldes unterhalb Wodechitz neuhergestellten Brücke über die Wocheiner Save in die Kategorie der Bezirksstraßen-Bauobjecte (zur Beilage 29.).

Poročevalec Globočnik:

Visoki deželni zbor! Ko se je nameraval graditi most čez Bohinjsko Savo pri Bodeščah, vložil je okrajni cestni odbor Blejski prošnjo na visoki deželni zbor, da bi se privolila podpora, in visoki deželni zbor je v seji dné 18. oktobra leta 1894. dovolil 1000 gld. iz kredita za cestne zgradbe. Pa ta podpora je bila še premajhna in leta 1895. vložila se je nova prošnja za nadaljno podporo. Tudi tedaj je visoki deželni zbor ugodil prošnji in je dovolil podporo 500 gld., toda s pogojem, da se mora novi most uvrstiti med okrajno-cestne stavbe. Ta pogoj je okrajni cestni odbor sprejel in napravil načrt za zgradbo, katerega je deželni odbor z malimi spremembami odobril. Most se je zidal za skupni trošek 2379 gld., ter je bil majnika meseca 1896. leta dovršen in izročen javnemu prometu. Kolavdacija je pokazala, da se je stavba izvršila po odobrenih načrtih. Torej preostaja še, da visoki deželni zbor sklene, da se ima ta most prevzeti med okrajno-cestne stavbe. Z ozirom na važnost tega mostu in z ozirom na velike troške usojam si torej v imenu upravnega odseka, opiraje se na §§ 7. in 23. cestnega zakona, predlagati sledeče:

«Visoki deželni zbor naj na podlagi § 7. v zvezi s § 23., točka 3. zakona z dné 28. julija 1889. l., dež. zak. št. 17, izvoli skleniti:

1.) V cestnem okraji Blejskem pod Bodeščami novo napravljeni most črez Bohinjsko Savo se uvrsti med okrajno-cestne stavbe;

2.) deželnemu odboru se naroča, da zaradi izvršitve tega sklepa ukrene, kar je treba.»

Deželni glavlar:

Otvarjam razpravo.

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki pritrjujejo predlogoma upravnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Daljna točka je:

12. **Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občinskega odbora v Predosljih za izločitev davčne občine Primskovo in ustanovitev samostojne občine Primskovo.**

12. **Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des Gemeindevausschusses in Predassell um Ausscheidung der Steuergemeinde Primskau und Constituirung einer selbständigen Ortsgemeinde Primskau.**

Poročevalec Globočnik:

Visoka zbornica! Občinski odbor občine Predoseljske je na podlagi jednoglasnega sklepa z dné 10. januarja 1897. leta vložil prošnjo, da bi se iz sedanje samostojne selske občine Predoseljske izločila podobčina Primskovo in da bi se iz te podobčine ustanovila samostojna selska občina z imenom Primskovo, torej da bi se sedanja selska občina Predoseljska razdelila v staro selsko občino Predoseljsko in v novo selsko občino Primskovo. Selska občina Predoseljska obstoji sedaj iz dveh podobčin, iz podobčine Predoslje in iz podobčine Primskovo.

Podobčina Predoseljska obstoji iz sledečih vasij: Predoslje z graščino Brdo, Tatinec, Britof, Orehovlje, Kokrica, Ilovek, Bobovek, Srakovlje, Mlaka in Suha.

Podobčina Primskovo pa obstoji iz vasij: Primskovo, Gorenje, Rupa, Klanec in Huje.

Podobčina Predoseljska spada v faro Predoseljsko in ima svoj šolski okraj z dvorazrednico.

Podobčina Primskovo pripada župniji Kranjski in ima tudi svoj šolski okraj z jednorazrednico, ki se po sigurno v kratkem času razširila v dvorazrednico.

Razlogi, ki se navajajo v tej prošnji, so ti, da sta ti dve podobčini bili do leta 1867. samostojni selski občini in da sta se šele leta 1867. v jedno selsko

občino združili. Torej želita, da bi se zopet razdelili. Razdružitev bi se lahko izvršila, ker se namerava in prosi, da bi se delitev po celih davčnih občinah zgodila. Tudi ubožni zaklad je v popolnoma samostojni upravi vsake posamezne podobčine, kajti podobčina Predoseljska ima ubožnega zaklada okroglih 3250 gld., podobčina Primskovo pa okroglih 3000 gld.

Prebivalcev bi imela potem nova selska občina Predoseljska 1406 in direktnega davka 3623 gld. 69¹/₂ kr., selska občina Primskovo pa bi imela 851 prebivalcev in 1796 gld. 14 kr. direktnega davka.

Kot nadaljni razlog se navaja, da je sedanja selska občina predoseljska precej obširna, da imajo prebivalci po jedno uro, poldrugo uro in celo po dve uri hoda do županovega sedeža, in da je razglaševanje občinskih oklicev jako obteženo, ker spada podobčina Primskovo v faro Kranjsko in je torej vedno treba dvakrat oklic razglašati, oziroma se morajo v podobčini Primskovo oklici celo z bobnom razglaševati.

Nadalje ima vsaka podobčina svojo šolo in to je menda glavni vzrok, da želijo razdružitev. Podobčina Predoseljska je gradila svojo šolo leta 1860. kot jednorazrednico s troški okroglih 7000 gld., leta 1893. se je šola razširila v dvorazrednico in je imela občina zopet 6000 gld. stroškov. Torej vseh šolskih stroškov je bilo 13.000 gld., katere je ta občina pokrila popolnoma iz lastnega, torej s svojimi lastnimi nakladami. Podobčina Primskovo pa ima šolo od leta 1891. in v kratkem bo treba zidati poslopje za 10.000 gld. Kakor se sedaj tolmači šolski zakon, prispevati bo morala k stroškom za to šolo cela selska občina Predoseljska, ne samo šolski okraj Primskovski. Torej bodo podobčino Predoseljsko za šolo na Primskovem zadeli precej veliki troški. Predoseljčani so imeli za lastno šolo že 13.000 gld. stroškov, sedaj pa bodo morali še za Primskovsko šolo z nakladami prispevati in sicer z ²/₃ teh naklad, kajti pri podobčini Predoseljski znaša direktni davek 3623 gld., pri podobčini Primskovski pa samo 1796 gld., tako da bodo Predoseljčani za zgradbo šole v Primskovem morali neprimerno veliko t. j. nad 6600 gld. prispevati, Primskovčani pa bodo na lahek način brez posebnih stroškov prišli do svoje šole. To razburja ljudstvo v Predosljah, in to, mislim, je glavni povod, da žele razdružitev in napravo posebne selske občine Primskovo.

Kakor vidite, je precej vzrokov, ki govore za razdružitev in prošnja je kolikor toliko uvaževanja vredna, vsaj preiščejo naj se stvari, kako stoje. Sedaj še manjka sejnega zapisnika, izjave političnega oblastva, c. k. nadsodišča, izjave c. k. deželne finančne direkcije. Torej stvar danes nikakor še ni godna za končni sklep in zaradi tega naj bi se deželnemu odboru naročilo, da preskrbi potrebne nadaljne podatke.

Dovoljujem si torej v imenu upravnega odseka staviti predlog:

«Visoki deželni zbor naj sklene:

Prošnja občinskega odbora Predoseljskega za izločitev podobčine Primskovske iz selske občine Predoslje, ter ustanovitev nove selske občine Primskovo se izroči deželnemu odboru v nadaljno poizvedovanje in svoječasno poročanje na visoki deželni zbor.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

Gospod poslanec kanonik Kalan ima besedo.

Poslanec Kalan:

Visoka zbornica! Kot poslancu tega volilnega okraja in ker sem nekaj časa imel priliko, v Predosljih službovati, so mi tamošnje razmere popolnoma znane in zato bi prošnjo, katero so vložili Predoseljčani, prav toplo priporočal, in sicer iz tistih razlogov, katere v prošnji sami navajajo.

Dasiravno sta podobčini Predoslje in Primskovo združeni že od leta 1867., se vendar še vedno kaže neko nasprotstvo med obema podobčinama.

Interesi se nekako križajo in zato bi bilo res želeli, da bi podobčini, kakor sta bili ločeni do leta 1867., bili ločeni tudi odslej naprej. Vsi pomisleki, ki se navajajo proti majhnim občinam, tukaj odpadejo, ker bo tukaj davčna moč obeh občin ostala še vedno krepka, če se tudi ločita. Ločitev ne bo imela nobenih težav, ker se je bila že nekdanj izvršila, ustrezala pa bo zastopnikom obeh občin, ker so soglasno sklenili predložiti prošnjo za združitev.

V formalnem oziru se popolnoma pridružujem predlogu častitega gospoda poročevalca, da se prošnja, ker še nedostaje nekaterih potrebnih dokazil in podatkov, odstopi deželnemu odboru, da preišče vse potrebno, in le izražam željo, da naj bi se stvar, ki je za dotični okraj nujna, kolikor mogoče hitro rešila.

Deželni glavar:

Želi še kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati.

Gospodje poslanci, ki pritrjujejo nasvetu upravnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Na vrsto pride:

13. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Staraloka za uvrstitev občinske ceste od Stareloke do okrajne ceste pri sv. Duhu med okrajne ceste.

13. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Gemeinde Altlaß um Einreihung der Gemeindefraße von Altlaß bis zur Bezirksfraße bei St. Geist unter die Bezirksfraßen.

Poročevalec Povše:

Visoka zbornica! Občina Staraloka je že pred 35. leti napravila si neko občinsko pot, da si okrajša svojo pot do sedeža okrajnega glavarstva v Kranji in napravila je dotično cesto čez Gorajte do okrajne ceste pri svetem Duhu. S to cesto so si prebivalci iz Stareloke zelo okrajšali pot v Kranj, pa tudi drugi prebi-

valci, osobito iz Selske doline, iz Selc, Železnikov, Zaliloga in Sorice so jo začeli rabiti, ker jim je dokaj krajša, kakor če bi šli čez Škofjokoloko, Staridvor, Grenc in Virmaše proti sv. Duhu. Vsled občne porabe te ceste ima pa občina Staraloka dokaj stroškov za posipovanje in smatra, da je opravičeno, da se obrne do visokega deželnega zbora, proseč, da naj se ta le 2 km dolga cesta, ki se nahaja v dobrem stanu in je vseskozi že sedaj štiri metre široka, uvrsti med okrajne ceste. Kolikor je iz prošnje razvidno, je ta želja občine Stareloke povse opravičena in utemeljena, vendar pa primanjkuje izjave okrajnega cestnega odbora, ki je že po sedanjem navadnem običaji vedno potrebna, da more visoki zbor upoštevati dotično prošnjo. Ni se bati, da bi cestni odbor ne pritrдил razlogu, katerega navaja občina, in zato mi je upravni odsek naročil, da predlagam v njegovem imenu:

«Visoki deželni zbor skleni:

Prošnja občine Staraloka, da se uvrsti občinska cesta iz Stareloke do okrajne ceste v vasi pri sv. Duhu med okrajne, izroča se deželnemu odboru, da zasliši o tem okrajni cestni odbor in v prihodnjem zasedanji o tem poroča.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

Gospod poslanec kanonik Kalan se je oglasil k besedi.

Poslanec Kalan:

Gotovo je visoka zbornica, kadar je razpravljala gledé raznih prošenj, najmanj imela priliko, pečati se s prošnjami iz političnega okraja Kranjskega. Znamenje, da je ljudstvo tam na edni strani nekoliko bolj premožno, na drugi strani pa tudi bolj skromno in požrtvovalno. Dokler morejo sami zmagovati svoja bremena, ne prosijo, da bi jih podpirala dežela. Ako so se tukaj oglasili občani iz Stareloke, naj bi se ta vaška cesta spremenila v okrajno cesto, imajo za to važen vzrok. Cesta ni samo lokalnega pomena ampak je velikega pomena za celi okraj. Ravno tako, kakor Staroločani, rabijo to cesto prebivalci iz Selske doline in pa tudi iz Poljanske doline, v kolikor hodijo v Kranj.

Stvar ni samo lokalnega Starološkega pomena, ampak je važna za celi okraj in zato so mi volilec, ko sem bil na shodu v Selcih, naročili, porabiti prvo priliko in priporočati njih prošnjo, s čemer spolnjujem to željo. V formalnem oziru se pridružujem predlogu gospoda poročevalca, da se stvar izroči deželnemu odboru v natančno in podrobno rešitev.

Deželni glavar:

Želi še kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki se strinjajo s predlogom upravnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Preidemo k točki:

14. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji mestnega magistrata v Ljubljani, da se sklene zakon, po katerem se vpelje za deželne poslance direktno in tajno glasovanje.
14. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des Stadtmagistrates in Laibach um Beschließung eines Gesetzes, wornach für die Landtagsabgeordneten die directe und geheime Abstimmung eingeführt wird.
25. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji slovenskega katoliškega delavskega društva v Ljubljani za pre naredbo volilnega reda za deželni zbor.
25. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des slovenischen katholischen Arbeitervereines in Laibach um Aenderung der Landtags-Wahlordnung.

Poročevalec dr. Tavčar:

Visoka zbornica! Ta prošnja, kakor tudi prošnja, ki je na dnevnem redu pod št. 25., sta si čisto podobni in zatorej bi prosil, ker je zadeva ravno tista, da se smeta skupno rešiti.

Deželni glavar:

Mislím, da nihče gospodov poslancev ne bo ugovarjal, ako se o točkah 14. in 25., ki imata edni in isti predmet, skupno poroča.

(Ni ugovora. — Es erfolgt kein Widerspruch.)

Prosim torej gospoda poslanca dr. Tavčarja, da o obeh točkah zajedno poroča.

Poročevalec dr. Tavčar:

Mestni magistrat ljubljanski prosi, da se sklene zakon, po katerem se vpelje za deželne poslance direktno in tajno glasovanje, in ravnatoko prosi slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani za premembo volilnega zakona za deželni zbor. Torej sta ti dve vlogi prav za prav prezgodaj prišli na dnevni red. Znano je, da je deželni odbor dobil ukaz, predložiti nov volilni red z ozirom na spremembe, ki so bile sklenjene vsled tega, da se je vpeljala V. kurija. Dotična priloga je v tisku, mislim, da se bo v kratkem visoki zbornici predložila, in torej se je upravnemu odseku umestno zdelo, da nič drugega ne nasvetuje, nego da se ti dve prošnji za sedaj odstavita od dnevnega reda in odstopita bodočemu odseku za volilno reformo, ki se bo itak moral voliti takoj, ko se bo dotična predloga deželnega odbora predložila.

«Visoka zbornica skleni:

Ta vloga, kakor tudi slična vloga katoliškega delavskega društva odstopiti je bodočemu odseku za volilno reformo, da jo vzame v pretres tedaj, kadar se bode razpravljalo o novem volilnem zakonu.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki pritrjujejo nasvetu upravnega odseka, da se prošnji odstopita bodočemu odseku za volilno reformo, izvolijo odsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Na vrsto pride točka:

15. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji vaščanov iz Brezovega Rebra, Sela in dr. za izločitev iz občine Mirnapeč in priklopitev k občini Ajdovec.

15. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Zusassen von Brezovi-Reber, Selo u. a. um Ausscheidung aus der Ortsgemeinde Hönigstein und Zuweisung zur Ortsgemeinde Haidowitz.

Poročevalec Povše:

Precej pogostoma prihajajo visoki zbornici v vsakem zasedanji prošnje raznih vasij, da bi visoki zbor odredil, da se ločijo iz svoje sedanje zveze. Če katera, je gotovo ta prošnja, o kateri ima sedaj visoka zbornica razpravljati, opravičena in vredna, da se ž njo upošteva, kajti razlogi, katere navajajo vaščani iz vasi Brezova Reber, Sela pri Vel. Lipovcu in Plano so tako resnični in uvaževanja vredni, da mora vsak, kdor petit vloge bere, priznati, da se tu ravna za njih vitalni interes. Te tri vasi skupaj štejejo 174 duš, so sedaj spojene s selsko občino Mirnapeško, do katere imajo blizu dve uri hoda. Z utelesenjem v to selsko občino spadajo v sodiški okraj Novomeški, do katerega imajo tri ure hoda. Ti vaščani žele pa, da se vtelesijo v občino Ajdovec, do katere imajo mesto 1 $\frac{1}{2}$ ure le $\frac{1}{4}$, oziroma $\frac{1}{2}$ ure hoda. S tem utelesenjem bi spadali v sodiški okraj Žužemperški, do katerega imajo le polovico pota, kakor sodišča Novomeškega. Loči jih od selske občine Mirnapeške tudi velika gora, katero morajo prekoračiti, ako hočejo na sedež županstva.

Vsi ti razlogi jasno govore, da bi bila velika olajšava za te vaščane, ako bi se njih prošnji ugodilo, osobito v današnjih dneh, ko vedno bolj in bolj nastaja dolžnost raznih prebivalcev, večkrat prihajati do sedeža županstva. Pravico volilno navajam, katero pa težavno

sedeža. Oni prav dobro opirajo svojo prošnjo tudi dalje, rekoč, da so že sedaj v faro Ajdovec vteleseni. Torej tudi iz tega uzroka bi bila prošnja utemeljena, kajti znano je, da v zakonu občinskega reda § 3. določuje, da, kadar se selske občine ustanavljajo, se ima kolikor mogoče na farne meje ozirati. Vsi razlogi govorijo za opravičenje prošnje. Navedel sem koj v začetku besed, da štejejo vse te tri vasi le 174 duš. Selska občina Mirnapeška pa šteje 3428 duš, tedaj, ako bi se odbilo teh 174 duš, ostane še vedno 3274 duš, in bi se tedaj glede davčne sile ali denarne sile čisto nič kvari ne storilo sedanji občini Mirnapeški. Ravnotako bi se tudi delokrog sodišča Novomeškega nič ne zmanjšal, ako bi se mu odvzelo teh 174 duš, kajti sodniški okraj Novomeški šteje 27.248 duš in pri tako visokem številu je številka 174 duš pač popolnoma irelevantna. Občina, v katero žele te vasi vstopiti, pa se je izjavila po sejnem zapisniku, katerega so prosilci priložili tej prošnji, namreč občinski svet Ajdovski, ki je dné 17. januarja zboroval, se je soglasno izjavil, da je pripravljen, sprejeti te tri vasi v občinsko obsežje.

Prošnji pa ni priložena izjava občinskega sveta Mirnapeškega, kateri se vsekako tudi mora glede ločitve izreči. Ravna se pa tudi za več. Ravna se, da se vasi iz ednega sodnega okraja, iz ednega davčnega okraja premestijo v drug sodni in davčni okraj in bo tukaj eden glavnih činiteljev pač justično ministerstvo in finančno ministerstvo. Treba je torej še veliko poizvedeb, treba je zaslišati politično oblast, okrajno oblast in druge gosposke, ki imajo pri takih določitvah govoriti.

Iz teh razlogov me je upravni odsek pooblastil, da v njegovem imenu visoki zbornici predlagam:

«Visoki deželni zbor skleni:

Prošnja vaščanov iz Brezove Rebri, iz Sel pri Vel. Lipovcu in iz Planega, da se omenjene vasi ločijo iz davčne občine Globodol, oziroma iz selske občine Mirnapeč in iz sodnega okraja Novomeškega ter pridružijo selski občini Ajdovec in sodnemu okraju Žužemberškemu, izroča se deželnemu odboru v potrebna nadaljna poizvedovanja pri za to kompetentnih oblastvih, osobito pri justičnem ministerstvu ter da o teh prošnjah poroča v prihodnjem zasedanji in stavi potrebne predloge.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, bomo glasovali in prosim gospode, ki pritrjujejo nasvetu upravnega odseka, da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Daljna točka dnevnega reda je:

16. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji gospodarskega odbora v Sanaboru za podporo za napravo cestnih kanalov med vasjo Sanabor in Zavetniki.

16. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des Vermögensverwaltungsausschusses von Sanabor um Subvention behufs Herstellung von Straßencanälen zwischen den Dörfern Sanabor und Zavetniki.

Poročevalec Povše:

Vas, oziroma podobčina Sanabor leži jako neugodno v soteski med Kolkovskim in Nanoškim gorovjem. Lega je že sama po sebi taka, da vode, ki deró iz Nanoškega gorovja, velikokrat preplavljajo edino pot, ki veže vas z okrajno cesto in onemogočijo prevoz vseh pridelkov, osobito lesa iz gozdov. To pot, ki se vsled tega mnogokrat jako pokvari, imeli so dosedaj vzdrževati samo Sanaborski posestniki, ki štejejo 25 gospodarjev. Toda s tem, da gledé prihrumenja voda iz gorovja ni ničesar preskrbljenega, trpijo vaščani tudi škodo na poljih in travnikih. Poklicali so si veščaka, ki je v takih zgradbah vešč, da preišče, kako odpomoči in ta jim je načrtal načrt, da bi napravili 7 podrovov ali kanalov čez to pot, ki bi zajemali na najbolj eksponiranih prostorih vodo, deročo iz gorovja, in jo odpeljavali, da bi tako cesta ostala v dobrem stanu. Troški bi znašali 690 gld. 95 kr. in prosilci pravijo, da teh 25 gospodarjev ne zmore tako velikih troškov, osobito zaradi slabih letin; ker pa to napravo absolutno potrebujejo, obračajo se na visoko zbornico za denarno pomoč. Prošnji je pridejan troškovenik, stvar je videti res utemeljena in vredna ozira, vendar pa treba pri teh stvareh, osobito ko se za deželni denar ravna, previdnosti. Načeloma priznava finančni odsek, da je prošnja uvaževanja vredna, vendar misli, da naj bi najprej deželni tehnik pri priliki stvar preiskal in ako najde, da načrt služi v obrambo ceste, da naj potem deželni odbor prosilcem dovoli primerno podporo iz kredita, ki je za cesto na razpolago.

V imenu finančnega odseka torej stavim predlog:

«Visoki deželni zbor skleni:

Prošnja gospodarskega odseka vasi Sanabor pri Vipavi za podporo v svrhu naprave cestnih kanalov med vasjo Sanabor in Zavetniki izroča se deželnemu odboru, da pozveduje o tej cesti in pri ugajajočih poročilih nakaže v to primerno podporo iz kredita za ceste.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki pritrjujejo predlogu finančnega odseka, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Ker gospod poročevalec o 17. točki dnevnega reda ni navzoč, preidemo na točko:

18. Ustna poročila finančnega odseka o prošnjah:

a) krajnega šolskega sveta v Št. Rupertu za uvrstitev nadučiteljske stopnje v Št. Rupertu v II. plačilni razred.

18. Mündliche Berichte des Finanzausschusses über die Petitionen:

a) des Ortschaftsrathes in St. Ruprecht um Einreichung der Oberlehrerstelle in St. Ruprecht in die II. Gehaltsclasse.

Poročevalec Višnikar:

Visoki deželni zbor! Krajni šolski svet v Št. Rupertu prosi, da bi se mesto nadučitelja trirazredne ljudske šole v Št. Rupertu iz III. plačilnega razreda uvrstilo v drugi plačilni razred. V prošnji se navaja, da na tej šoli, ki je gotovo važna in važnejša, kakor marsikatera druga trirazrednica na Kranjskem, poučujejo štiri učne moči, da obiskuje to šolo skupaj 505 otrok, in sicer 383 vsakdanjih in 122 ponavljalnih šolarjev. Šola ima tudi vzgledni šolski vrt, katerega nadučitelj oskrbuje.

Iz priloge prošnje je razvidno, da je na Kranjskem 25 trirazrednic in da so izmed teh samo štiri uvrščene v III. plačilni razred s plačo 500 gld., med temi tudi trirazrednica v Št. Rupertu. Finančni odsek je mnenja, da je ta prošnja gotovo opravičena, ali ker o uvrščanju posameznih učiteljskih mest v plačilne razrede razsoja deželni šolski svet sporazumno z deželnim odborom, se tej prošnji na tem mestu ne more ustreči. Omenjam, da je v I. plačilnem razredu samo 5%, v II. pa 10% vseh učiteljev. To bi znašalo, ker je 599 učiteljev, 60 takih mest II. razreda. Sedaj pa je že 61 učiteljskih mest uvrščenih v II. plačilni razred. Iz teh razlogov meni tudi deželni šolski svet, da sedaj ni mogoče ustreči tej prošnji. Po zakonu z dné 29. novembra 1890. leta bi se morala razvrstitve posameznih učiteljskih mest v te štiri plačilne razrede vsakih 10 let pregledati, vendar tudi posamezne poprave med tem časom niso izključene.

Finančni odsek predlaga iz teh razlogov:

«Visoki deželni zbor skleni:

Prošnja krajnega šolskega sveta v Št. Rupertu za uvrstitev mesta nadučitelja trirazredne ljudske šole v Št. Rupertu iz III. plačilne vrste v II. plačilno vrsto se odstopa c. kr. deželnemu šolskemu svetu s priporočilom, da jo — ako mogoče — ugodno reši sporazumno z deželnim odborom.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, bomo glasovali in prosim gospode, ki se strinjajo s tem nasvetom finančnega odseka, da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Točke b, c in e v finančnem odseku še niso rešene in zato danes izostanejo.

Torej pride na vrsto točka:

d) Josipine Jansekovič, udove okrajnega ranocelnika na Vrhniki, za podelitev pokojnine ali miloščine.

d) der Josefine Janseković, Bezirkswundarzenswitwe in Oberlaibach, um Bewilligung einer Pension oder Gnadengabe.

Poročevalec Višnikar:

Visoka zbornica! Udova dné 10. februarja 1887. leta umrlega ranocelnika Matije Jansekoviča na Vrhniki prosi, da se ji podeli pokojnina ali vsaj miloščina letnih 150 gld. V prošnji navaja prositeljica, da je bil njen soprog nad sedem let vojaški zdravniški pomočnik in da je potem v ljubljanski okolici, v Vipavi in od leta 1864. do svoje smrti, to je 23 let, služboval kot ranocelnik na Vrhniki. Udova je 70 let stara in nima, kakor se je poizvedelo, nikakega premoženja. Akoravno je revna in udova že 10 let, pride šele danes s prošnjo do deželnega zbora, da bi se ji podelila kaka milostna pokojnina. Iz tega se razvidi, da žena gotovo ni nadležna. Mi smo že več takim udovam dovolili miloščine po 200 gld. na leto, ozirajoč se na to, da akoravno nimajo nobene zakonite pravice tega zahtevati, se je vendar ozirati nanje, ker so nekdanji ranocelniki oskrbovali skoraj ednake službe, kakor sedanji deželni okrožni zdravniki. Mi smo že danes rešili slično prošnjo udove Julije Mayer, kateri se je podelila milostna pokojnina letnih 200 gld. Ker se pa v tem slučaju prositeljica s 150 gld. zadovolji, meni tudi finančni odsek, da ne more višje iti, in predlaga:

«Visoki deželni zbor skleni:

Josipini Jansekovič, udovi ranocelnika Matije Jansekoviča na Vrhniki, se dovoljuje milostna pokojnina letnih 150 gld. iz deželnega zaklada.»

Deželni glavar:

Zeli kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati.

Gospodje, ki pritrjujejo temu nasvetu finančnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Na vrsto pride:

19. Ustno poročilo upravnega odseka gledé uvrstitve v cestnem okraji Vipavskem se nahajajoče, iz Vrhpolja držeče, pri Logu v Vipavsko-Goriško državno cesto se stikajoče občinske ceste med okrajne ceste (k prilogi 31.).

19. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses, betreffend die Einreihung der im Straßenbezirke Wippach vorkommenden, von Oberfeld ausgehenden, bei Maria Au in die Wippach-Görzer Reichsstraße mündenden Gemeindefstraße in die Kategorie der Bezirksstraßen (zur Beilage 31).

Poročevalec Jelovšek:

Visoki zbor! Podobčina Vrhpolje je že leta 1893. vložila prošnjo, da bi se občinska cesta, ki pelje iz Vrhpolja čez Duplje na Vipavsko-Goriško državno cesto pri Logu, in ki je dolga 2 km, uvrstila med okrajne ceste. V tej prošnji navajajo, da je pot veliko krajša, kajti po sedanji okrajni cesti imajo nad 4 km daljave in tudi sicer je bolj priložna in pripravna. To prošnjo je deželni odbor natanko pregledal, strokovnjak je stvar odobril in tako predlaga deželni odbor, da naj se prošnja usliši in cesta uvrsti med okrajne ceste. Upravni odsek, ki je stvar razpravljal v svoji seji, je istega mnenja in ker ima visoka zbornica tiskano poročilo, mislim, da ni potreba, da na dolgo in široko poročam, ampak da smem prečitati samo ukrep upravnega odseka, ki se glasi:

«Visoki deželni zbor izvoli na podstavi § 23., točka 3.; zakona z dné 28. julija 1889. l., dež. zak. št. 17, skleniti:

1.) V cestnem okraji Vipavskem se nahajajoča, iz Vrhpolja držeča, pri Logu z Vipavsko-Goriško državno cesto se stikajoča občinska cesta uvrsti se med okrajne ceste.

2.) Deželnim odboru se naroča, da radi izvršitve tega sklepa ukrene, ker treba.

Der hohe Landtag wolle auf Grund des §23, Punkt 3, des Gesetzes vom 28. Juli 1889, L. G. Bl. Nr. 17, beschließen:

1.) Die im Straßenbezirke Wippach vorkommende, von Oberfeld ausgehende, bei Maria Au in die Wippach-Görzer Reichsstraße mündende Gemeindefstraße wird in die Kategorie der Bezirksstraßen eingereiht.

2.) Der Landesauschuß wird beauftragt, wegen der Durchführung dieses Beschlusses das Erforderliche zu veranlassen.»

Deželni glavar:

Želi še kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki pritrjujejo nasvetu upravnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Daljna točka dnevnega reda je:

20. Ustno poročilo upravnega odseka gledé uvrstitve v cestnem okraji Vrhniškem se nahajajoče, od Borovnice po dolini proti vasi Sobočevo držeče občinske ceste med okrajne ceste (k prilogi 32.).

20. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses, betreffend die Einreihung der im Straßenbezirke Oberlaibach gelegenen, von Franzdorf thalauwärts gegen Sobočevo führenden Gemeindefstraße in die Kategorie der Bezirksstraßen (zur Beilage 32).

Poročevalec Jelovšek:

Iz Vrhlike do Borovnice pelje okrajna cesta, ki se potem pri Borovnici odcepi in gre na levo proti Podpeči, vas Sobočevo pa nima nobene okrajne ceste. Občina Borovniška je že leta 1892. prosila visoki deželni zbor, da bi se občinska cesta iz Borovnice proti vasi Sobočevo do hiše št. 27. vasi Brezovica uvrstila med okrajne ceste. Deželni inženir, ki je stvar pregledal, prepričal se je, da je cesta popolnoma primerno zgrajena, dosti široka in v dobrem stanju, tudi priporoča, da bi se vsled prošnje županstva v Borovnici prevzela med okrajne ceste. Cestni odbor Vrhniški, ki je tudi stvar pretresal in pripoznal potrebo, ravnotako priporoča prošnjo.

Upravni odsek se je tem mnenjem pridružil in predlaga, da se sprejme predlog deželnega odbora, ki se sledeče glasi:

«Visoki deželni zbor izvoli na podstavi § 23., točka 3., zakona z dné 28. julija 1889. l., dež. zak. št. 17, skleniti:

1.) V cestnem okraji Vrhniškem se občinska cesta, ki se spoji v Borovnici z okrajno cesto Vrhnika-Borovnica-Podpeč in drži po dolini proti vasi Sobočevo, uvrsti do hiše št. 27. vasi Brezovica med okrajne ceste.

2.) Deželnemu oboru se naroča, da izvrši ta sklep.

Der hohe Landtag geruhe auf Grund des § 23, Punkt 3, des Gesetzes vom 28. Juli 1889, L. G. Bl. Nr. 17, zu beschließen:

1.) Im Straßenbezirke Oberlaibach wird die in Franzdorf an die Oberlaibach-Franzendorf-Podpetscher Bezirksstraße anschließende, thalauwärts gegen Sobočevo führende Gemeindefstraße in der Strecke bis zu dem zur Ortschaft Bresowitz gehörigen Hause Nr. 27 in die Kategorie der Bezirksstraßen eingereiht.

2.) Der Landesauschuß wird mit der Durchführung dieses Beschlusses beauftragt.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati.

Gospodje, ki pritrjujejo nasvetu upravnega odseka, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Na vrsto pride:

21. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji mlekarske zadruga v Trnovem pri Ilirski Bistrici gledé podpore za nakup posode in oprave.
21. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Milchgenossenschaft in Dornegg bei Ill.-Feistritz um Subvention zum Ankaufe von Geschirr und Einrichtung.

Berichterstatter Graf Barbo:

Die Molkereigenossenschaft in Dornegg ersucht um eine Subvention zum Ankaufe von Geräthschaften. Diese Genossenschaft hat sich erst Ende des vergangenen Jahres gegründet, zählt gegenwärtig 12 Mitglieder, die Antheilscheine per Mitglied betragen 10 fl. Es ist jedenfalls mit Freude zu begrüßen, daß wieder eine Genossenschaft gegründet wurde, die geeignet ist, die landwirtschaftlichen Verhältnisse der betreffenden Gegend zu heben; anderseits jedoch kann gegenwärtig noch keine sichere Gewähr dafür geleistet werden, daß diese Genossenschaft auch lebensfähig ist, da sie erst 12 Mitglieder zählt und die Antheilscheine à 10 fl. erst 120 fl. betragen, während der Ankauf der Geräthe 700 fl. kosten dürfte. Die Genossenschaft wird erst im März zu functioniren anfangen.

Aus diesem Grunde ist der Verwaltungsausschuß der Ansicht gewesen, daß es besser wäre, einerseits für die Genossenschaft selbst, anderseits aber auch deshalb, um nicht eventuell unnöthigerweise Geld auszugeben, der Genossenschaft ein unverzinsliches Darlehen zu gewähren.

Ich stelle daher im Namen des Verwaltungsausschusses folgenden Antrag:

«Der hohe Landtag wolle beschließen:

Der Molkereigenossenschaft Dornegg wird ein unverzinsliches Darlehen von 500 fl. gewährt, welches von derselben vom 1. Jänner 1899 an in 10 Jahresraten per 50 fl., im Falle der Auflösung der Genossenschaft aber sogleich mit dem ganzen, respective dem noch restirenden Betrage zurückzahlen ist.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki se strinjajo z nasvetom upravnega odseka, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Daljna točka je:

22. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva v Trzinu za odpomoč proti povodnjim potoka Pešate.

22. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des Gemeindeamtes Tersein um Abhilfe gegen die Ueberschwemmungen des Weisheidbaches.

Poročevalec Jelovšek:

Visoki zbor! Županstvo v Trzinu je vložilo sledečo prošnjo:

«V občini Trzini, posebno v spodnjem delu vasi, dela voda Pešata pri vedno ponavljajočih povodnjih posebno lansko jesen 40 hišam in gospodarskim poslopljem, kakor nekaj njivam, veliko nadlogo in znamenito škodo, iz katere si sami niso v stanu pomagati. Kjer bo vsled dopisa slavnega c. kr. okrajnega glavarstva Kamnik dné 28. oktobra 1896., št. 15739, Knofrov most na državni cesti prenarejen, je nujno iz javnih ozirov potrebno, da se vodotoč spodaj mosta iztrebi in se mu primerna širokost določi, vsaj eden kilometer pod mostom, da se bo voda potem laglje odtekala.

Udano podpisano županstvo uljudno prosi:

Visoki deželni zbor naj blagovoli vse potrebno ukreniti, z ozirom na § 45. vodne postave od 15. maja 1872, št. 16., da ne bo voda v tako nadlogo v gospodarskem in zdravstvenem javnem oziru.»

Tej prošnji ni ničesar priloženega, kakor dopis c. kr. okrajnega glavarstva Kamniškega, iz katerega je videti, da misli c. kr. vlada most predrugačiti.

Upravni odsek je uvidel, da je prošnja opravičena in je sklenil predlagati visoki zbornici sledeče:

«Visoki deželni zbor naj sklene:

Prošnja županstva Trzin, v koji prosi za pomoč, da se odvrne povodenj vode Pešate, izroča se deželnemu odboru v poizvedovanje in poročanje.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje poslanci, ki pritrjujejo nasvetu upravnega odseka, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Na vrsto pride točka:

23. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva v Trzinu za uvrstitev poti parcela št. 1598 med okrajne, oziroma dovozne ceste.

23. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des Gemeindeamtes Tersein um Einreihung der Wegparcette Nr. 1598 unter die Bezirks-, beziehungsweise Zufahrtsstraßen.

Poročevalec Jelovšek:

Županstvo v Trzinu prosi, da bi se pot parc. št. 1598 uvrstila med okrajne, oziroma dovozne ceste. Kakor se je iz verodostojnih krogov izvedelo, je cesta v resnici potrebna in je jako primerna dovozna pot h kolodvoru. V prošnji navedeni razlogi so popolnoma

istiniti. Cela ta cesta je dolga 115 sežnjev in bi se z malimi troški dala spraviti v tak stan, da bi se lahko uvrstila med okrajne, oziroma dovozne ceste.

Upravni odsek je zadobil prepričanje, da je ta prošnja opravičena in predlaga sledeče:

«Visoki deželni zbor naj sklene:

Prošnja županstva Trzin, da [bi se občinska pot parcela št. 1598 v dolžini 115 sežnjev uvrstila mej okrajne, ozircma dovozne ceste, izroča se deželnemu odboru v poizvedovanje in poročanje.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki se strinjajo s predlogom upravnega odseka, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Daljna točka dnevnega reda je:

24. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občin Breznica in Begunje za uvrstitev občinske poti iz Begunj do postaje Žerovnica med okrajne ceste.

24. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Gemeinden Breznitz und Bigann um Einreihung des Gemeindegeweges von Bigann bis zur Station Schevrounitz unter die Bezirksstraßen.

Poročevalec Globočnik:

Visoki deželni zbor! Predležecho prošnjo vložili sta občini Breznica in Begunje, kakor se nadpis prošnje glasi, ali podpisana je prošnja samo od županstva na Breznici. Upravni odsek je pa bil mnenja, da se nad tem ni spodikati, ker je priložena druga prošnja, adresovana na deželni odbor, iz katere se razvidi, da se tudi županstva v Begunjah, Koroški Beli, Jesenicah in Breznici potezajo za to cesto.

Torej je upravni odsek sklenil, da se poda v meritorni pregled te prošnje. Razlogi, ki se tu navajajo za uvrstitev te občinske ceste med okrajne ceste, so sledeči: Ta občinska cesta veže namreč sedem obljudenih vasij med seboj in z železnično postajo v Žirovnici. Ta cesta pa ne služi samo prometu med temi vasmi, ampak služi zlasti tudi prometu cele Tržiške okolice proti Javorniku in celi zgornji gorenjski dolini. Izvaža se železo, oglje i. t. d. na Javornik in na Savo in blago od todi nazaj. Vozi se sicer lahko po okrajni cesti, ki vodi iz Begunj na veliko cesto in potem po cesarski cesti, pa ta pot je za 1½ km daljša in zato se je vozniki ne poslužujejo radi. Uvaževanja vredno je tudi, da letoviščarji radi bivajo v teh krajih in ti se radi poslužujejo te poti, kadar hodijo na kolodvor na Žirovnico. Treba je tudi nanje se nekoliko

ozirati in jim ugodnosti preskrbeti. Vrh tega je pa ugodnost za uvrstitev med okrajne ceste tudi v tem oziru, da ta cesta vodi po ravnem svetu, da ni nobene večjega težavnega objekta na njej.

Treba bo le štiri pretoke izdelati, cesto nekoliko razširiti in nek most pri Polčah primerno povekšati. Troški bi bili majhni, in zato je priporočati, da se ta pot sprejme med okrajne ceste, tembolj ker Breznica nima nikakih okrajnih cest in ker Breznica tudi do naša doklade k troškom za okrajne ceste. Ker pa manjka še tehničnega načrta in operata, izjave dotičnih cestnih odborov, proračuna i. t. d., pooblaščen sem od upravnega odseka predlagati sledeče:

«Visoki deželni zbor skleni:

Prošnja občin Breznica in Begunje za uvrstitev občinske ceste iz Begunj do Žirovnice med okrajne ceste izroča se deželnemu odboru v potrebno poizvedovanje in svoječasnno poročanje na visoki deželni zbor.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

Gospod poslanec župnik Ažman ima besedo.

Poslanec Ažman:

Visoki zbor! Malokatera prošnja je tako opravičena, kakor ravno sedaj priporočena, namreč da se občinska cesta iz Begunj skozi Breznico do Žerovniške postaje uvrsti med okrajne ceste. Razlogi za to prošnjo so že v prošnji navedeni in jih ne bom ponavljal, opozarjam samo na to, da ob tej cesti se nahaja župnijska cerkev na Breznici in pa tamošnja dvorazredna ljudska šola. Potem je tudi gotovo, da se tam v bližini v kratkem velika tovarna za železo zida in bo ravno ta cesta tudi služila za tovarniški promet, voglje, les i. dr. Potem je pa tudi ta cesta zelo ugodna za tujce, katerih vedno več prihaja v te kraje, posebno v Polče, da imajo tudi ugodnejšo zvezo z železniško postajo. Zato se pridružujem sklepu in predlogu upravnega odseka, v formalnem oziru pa priporočam to prošnjo deželnemu odboru v poizvedovanje in ugodno rešitev.

Deželni glavar:

Želi še kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki pritrjujejo nasvetu upravnega odseka, izvolijo vstati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Sedaj imamo še rešiti točko:

8. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva v Račni za podporo za osuševanje Račenske doline.

8. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Petition des Gemeindeamtes in Račna um Subvention behufs Entwässerung des Račnathales.

Poročevalec dr. Papež:

Visoka zbornica! Zupanstvo v Račni je predložilo dne 31. decembra lanskega leta prošnjo, v kateri stavi zahtevek, da bi visoki deželni zbor blagovolil dovoliti še primerno svoto, da bi se prvo potrebno delo izgovilo, namreč delo osuševanja Račenske doline.

Iz aktov deželnega odbora posnemam med drugim tudi poročilo deželnega hidrotehnika, ki pravi, da je vse delo, katero je bilo proračunjeno leta 1894., izgotovljeno. Tista dela so bila najpotrebnejša. Vršila so se tako v Račenski dolini v ožjem pomenu, kakor v Lučenski dolini in za ta dela bilo je proračunjenih leta 1894. 2000 gld. iz deželnih sredstev. Za tista dela in tisto dobo je država dovolila 3000 gld. prispevka. Svota je bila torej zagotovljena leta 1894. v znesku 5000 gld. Dotična dela so se izvršila, svota se je popolnoma porabila, pa ni zadostovala, marveč je preseгла v istini iz deželnega zaklada izdano vsoto za 1353 gld. 85 kr. Vsega skupaj so troški za ona dela, ki so bila leta 1894. proračunjena, znašali 6353 gld. 85 kr. in od te svote sta država in dežela prispevala 5000 gld., namreč toliko je bilo dovoljenih, ampak predujmoma založenih je bilo 1353 gld. 85 kr. Ker je to dežela sama založila, je finančni odsek tudi posebni dotični predlog sklenil ne gledé na rešitev prej omenjene prošnje.

Interesantno je, ako se nekako reasumira, kaj je stalo osuševanje Račenske in Lučenske doline. Vsi troški so znašali 18.655 gld. 76 kr. in je od te svote država dala 11.500 gld. in dežela pa 7155 gld. 76 kr. Toliko so dotična dela stala celo vrsto teh let, mislim od leta 1883. naprej.

Finančni odsek je bil, kakor sem že prej omenil, tega mnenja, da bi se država naprosila, naj bi ona prispevala v primernem razmerju k oni svoti, ki se je predujmoma izplačala iz deželnega zaklada, torej k svoti 1353 gld. 85 kr. in da bi se v tem zmislu obrnil deželni odbor do poljedelskega ministerstva.

Kar se tiče prošnje županstva Račenskega, da bi se nadaljevalo delo, se ne more ta prošnja drugače rešiti, kakor da se izroči deželnemu odboru, kajti natančnega ali sploh pravega proračuna z načrtom vred za prihodnja dela, ki se bodo morebiti dovolila, seveda še ni, in ako bi tudi bil, bi bilo le mogoče, da bi bil privatni načrt, kajti deželni stavbni urad ga ne bo delal, ako mu to ni ukazano od deželnega odbora in deželni odbor pa dosedaj ni imel nobenega nagiba, da bi bil kaj takega naročil deželnemu stavbnemu uradu. Pač pa je neko splošno strokovno poročilo deželnega hidrotehnika v aktu gledé tega, da je vsekako potrebno, delo nadaljevati in v tem ekspozeju je tudi povedano, kaj je treba v edni in kaj v drugi dolini. Deželni hidrotehnik omenja v svojem poročilu, da je treba v Račenski dolini napraviti jarke, da se bodo odtekale vode iz doline, katera se nahaja proti severu Račenske doline, drugače zastaja tam voda in to je seveda v veliko škodo, ker predolgo ostane na dnevi. Dobrota osuševanja Račenske doline bi se torej ne raztezala na tiste kraje, ki so še sedaj pod vodo, kajti tam povodenj vedno še dolgo trpi, in mi vemo, in vsak izmed Vas vé, da, ako voda le tri do štiri dni stoji na

travnikih, ni to škodljivo za svet, pač pa, ako stoji dalj časa.

Kar se tiče Lučenske doline, misli deželni inženir, da je treba napraviti še drug požiralnik. Prvi je že dogotovljen. Drugi se ima napraviti proti jugu Lučenske doline za cerkvijo.

Uvažujé vse to imam čast, v imenu finančnega odseka staviti predlog:

Visoki deželni zbor naj sklene:

1.) Prošnja županstva Račna za dovolitev primerne podpore za nadaljevanje dela v osuševanje Račenske doline ne gledé na to, da še ni izdelan proračun stavbinskega urada za nadaljna dela v Račenski in v Lučenski dolini, — izroči se deželnemu odboru v rešitev in poročanje v prihodnjem zasedanji;

2.) deželnemu odboru se naroča, da izposluje pri poljedelskem ministerstvu dovolitev prispevka k presežnemu znesku 1353 gld. 85 kr., katerega je dežela založiti morala vrhu svojega prispevka dveh tisoč goldinarjev, kateri slednji se je bil sklenil v deželnem proračunu leta 1894. za leto 1895.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

Gospod poslanec Košak ima besedo.

Poslanec Košak:

Ker sem blizu Račne doma, so mi uspehi osuševanja dobro znani, in ako premislim prejšnje žalostne čase, ko je voda vse preplavljala in ustavljala cestni promet večasih za 14 in še več dnij, smem trditi, da je bila deželna podpora na pravem mestu. Vender je nujno potrebno, da se dela nadaljujejo in odpravijo še ti nedostatki, kolikor jih je še ostalo in zato bi toplo priporočal in prosil, da bi visoki deželni zbor izvolil v to svrhu dovoliti še nadaljno primerno podporo.

Deželni glavar:

Zeli še kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glásovati. Gospodje, ki pritrjujejo nasvetom finančnega odseka, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Rešen je s tem današnji dnevni red izven točk 5. in 17., katerih ni bilo mogoče rešiti, ker gospoda poročevalca Hribarja ni bilo v seji, in kateri torej prideta na dnevni red prihodnje seje.

Izročena mi je bila sledeča interpelacija gospoda poslanca Povšeta in tovarišev.

Prosim gospoda tajnika, da jo izvoli prečitati.

Tajnik Pfeifer:

(bere: — ličst:)

« Interpelacija

poslanca F. Povšeta in tovarišev do visoke c. kr. deželne vlade.

Raznesla se je po Ljubljani novica, ki se trdovratno vzdržuje, da se snuje v prestolnem mestu Kranjske tako zvana hiša vstrpnosti, ki naj po mestu vedno bolj širečo se nenravnost omeji.

Z ozirom na to, da take hiše nikjer še niso resnično omejile tega zla, kar pričajo prepiri strokovnjakov o raznih zistemih, ki bi z njimi res bilo mogoče preprečiti zakotno nenravnost;

z ozirom na to, da take hiše le še pospešujejo nenravnost, ker zblodijo v nižjih slojih pojme o nramnosti in zamoré čut sramožljivosti;

z ozirom na to, da hiš vstrpnosti ni mogoče vzdržati brez zvodstva, kar priča toli razširjena trgovina z dekleti;

naposled z ozirom na to, da je vsaka prostitucija, kakorkoli urejena, proti božjim zapovedim, ki so našemu katoliškemu narodu svete, obračajo se zastopniki slovenskega naroda, izpolnujoč le svojo dolžnost, do visoke c. kr. deželne vlade z naslednjim vprašanjem:

1.) Ali je visoki c. kr. deželni vladi znano, da se namerava otvoriti v Ljubljani taka hiša vstrpnosti, ki je velika nevarnost za nramnost našega vernega ljudstva in še posebno za toli mnogobrojno mladino Ljubljanskega mesta;

2.) ali je je volja odločno zabraniti tako hišo in tako čuvati čast mesta in dežele in narodov nramni čut?

Povše, F. Modic, Lavrenčič, Pakiž, Schweiger, Zelen, Fr. Košak, W. Pfeifer, Gabr. Jelovšek, A. Kalan, Ažman, Tom. Kajdiž, Detela, Žitnik, Dr. Papež.»

Deželni glavar:

Čast mi je izročiti to interpelacijo gospodu deželnemu predsedniku.

Prihodnja seja bo v sredo dné 17. t. m., ob 10. uri dopoldne, in sicer s sledečim dnevnim redom:

(Glej dnevni red prihodnje seje. — Siehe Tagesordnung der nächsten Sitzung.)

Upravni odsek ima sejo danes popoldne ob 4. uri. Finančni odsek ima sejo v torek 16. t. m. ob 1/2 11. uri dopoldne.

Sklepam sejo.

Konec seje ob 3/4 12. uri dopoldne. — Schluss der Sitzung um 3/4 12 Uhr Vormittag.

